

Pole sɛ́bɛ́y tɛ́kínmɔ̀nɔ̀lɛ Yefesɩ tãn tyí

Pole wɛ́kínólɛ Yefesɩ tãn tyí

¹ Nmɔ̀ Pole nê-á pɩ Yesu Krista tɛ̀ntò névile à yĩne Liyel nìvìnìne, nmɔ̀ ye n tekɩ n mɔ̀ sɛ́bɛ́y mènɛ névye tyí nónó-á pɩ Liyel nɔ̀lɛ Yefesɩ kwil sɔ̀kɔ, té me n kɔ palle pé wró kwɛ́rɔ̀nmɔ̀nɔ̀ gbò yò Yesu Kristalɛ.

² Mé kéle n yah n kɔ́ á Sú Liyel ànê Tɛ̀ ògbɛ́ Yesu Krista tyí ne, pè yòbènɔ̀rɩ pɩ yé tyí pè mó yèvinine yé kɔ́.

Liyel-á pèpɔ̀rɩ nónónɛ n pɩ ápi tyí Krista yò sɛ́nó gbò yò

³ Gbílkinó ne n sah Liyel yò, nmɔ̀ nê-á á Tɛ̀ ògbɛ́ Yesu Krista Súle. Á ye sã́m mɔ̀ á sɔ̀kɔ Krista yò sɛ́nó gbò yò, à pèpɔ̀rɩ duke duke pól pɩ á tyí nónó-á wil yĩnyò sɔ̀kɔ.

⁴ Kèkòyó mó-ńkɛ́ gbí dùkùle, Liyel sò ápi yah tɔ̀kɔ pɩ ò tyíle Krista gbò yò sɔ̀kɔ, ne á pɩ yályál wényo-ńsah kɛ́ne á tyí péwɔ̀ yah sɔ̀kɔ. Tyínɔ̀nɔ̀ sɔ̀kɔ,

⁵ Liyel sò kwãh tɛ̀ kè yah tɔ̀kɔ ne páh kɩ ápi pɩ pé wɛ̀npìle Yesu Krista gbò yò. Yé náh we di, kápah ye sò à pɩ à yĩne ò dyɔ̀ yíi tɛ̀ne.

6 Á ye ñne n gbilki ñ pèpòrɪ yĩnne, wǎh nê pɪ á tyí ñ ñidè Pídí gbò yõ.

7 Ñmɔ tó kwénó gbò yõ ye á we wil pèkè sɔkɔ, té á tyípèl me yõ mɔ á tyí. Sě ye Liyel pɪ yòbènrɪ ñgběne á tyí,

8 képah nê-á à pɪ á tyí náhnáh à yípí ànê lékámne á kō yíí.

9 Sètɪn sò tir nê tyí-á nɔ ñ tyí, à sò képah yah tɔkɔ sah ñgbò dùkùle. Núkúnúkú, à kéle á wěkɪ. Krista gbò yõ ye sò à yah tɔkɔ tyípépěy mène.

10 Ké pɪ gbí-à pɔ nɔ, à kɪ yíyìn pól tuke mɔ nónó-á me yĩnyõ ànê sétáh yõ, nénúkù kō à kɪ pɪ sé yòtěne, ñmɔ nê-á Kristale.

11 Á wró kwrónmɔnɔ gbò yõ Kristale, nê-á sò á we we těne, Liyel ye kéle á kō. A sò kwǎh tē á yah tɔkɔ sah ñ tyíle. Ñmɔ nê-á Liyelle, ñ dyɔ yíí tir ye à n ne n pɪ à yĩne wǎh kè yah tɔkɔ sò.

12 Képah ye, ápi nónó ñgbò-á á gbò sah Krista yõ, á ye gbílkínóle n sah Liyel yõ.

13 Yépi tɔle, yé wró kwrónmɔnɔ gbò yõ Kristale, yé gbɪ wey we noh, képah nê-á Nìvìnì tirlé, nê-á yéle n pwah n mɔ. Ñmɔ yõ sěno gbò yõ ye tǔ, Liyel-á ñ vyǎhle yé kō ñ Mirki nê tyí sɔkɔ, à kéle yé kō à yé pɔkɔ mɔ.

14 Liyel Mirki nê-á à á kō, képah ále n wěkɪ ne wǎh ñ vyǎhle ñ no kō yí nónó tyí sɔkɔ, áyáh kɪ sè we n pi. Képah á nule n sũ ne áyáh kɪ sè we n pi, áyáh sò nēne pwáhnmɔnɔ we pnépné. Képah sɔkɔ, gbílkínó-á kɪ n sah Liyel yõ.

Pole nírí pínóle Yefesɩ tǎn tyí

¹⁵ Képah ye, ñmɔ tɔ-á fyò noh ne yáh me sě Tě ñgbě Yesu yō, ànê ñ yō sěpú tyí-á me nɔ yé tyí,

¹⁶ gbímegbí, mē n ne n wɛkɩ Liyel tyí yé tyí sɔkɔ, ñ té ñne n ye n gbo yé tyí.

¹⁷ Mé kéle n yah n kō á Tě ñgbě Yesu Krista Liyel tyí, ñmɔ nê-á tǔrí nétēne, ne à lékám Mirkile yé kō nê-á kɩ Liyel dùkùle yé wěkɩ té kɩ yé kō yé kɩ à pĩ yíí.

¹⁸ A mó yé lékám yɩkɩ mɔ, sǒnko wǎh yé ye ne yé yé gbò sah kwáh nê yō sɔkɔ yé fě ké dùkù pĩ; ànê wǎh me yípéplɔ nónó yah sah ñ no kō, yé sé tɔ pĩ.

¹⁹ Yè mó pĩ gbíl tēnweno nê-á à me yah sah á kō ápi nónó-á Yesu yō sěpúle. Kéne tēnweno mē ye Liyel tò pɩ tǎhkìle,

²⁰ wǎh Krista lékó yilki mɔ gbí nēne té à kō à kō tē ñ gbòyò sòle yínyō sɔkɔ.

²¹ A me tēnóle tǔrí, ànê tǎhkì, ànê tēnweno, ànê yòtǔríno pól yō sɔkɔ. Nónó yni-á me wil kweyne, ànê nónó yni-á kɩ n wil n pi nsône, ñmɔ me pépi pól yah sɔkɔ.

²² Liyel yíyìn pól pɩ Krista gbáhkì súnsh-ñsahle, té à pɩ ñ yō sěpú tǐnkì pól yòtē ñgběne,

²³ pépi nónó-á ñ wil gběnséle. Krista me tēnóle pépi sɔkɔ ñ tōó, ñmɔ nê-á Liyel tɔ me tēnóle ñ sɔkɔ ñ tōó.

Tyé-ńkĕ min nê-á n we nònóle Krista yõ sĕnó soko

¹ Ngbòle, yé lésõ me lékyî tyí kòle yé tyítúkúnĩ ànê yé tyípêl pínó yĩnne.

² Kéne tyípêl soko ye sò yé me n pi yé minne ñgbòle, gbí nê-á yé me kèkõyó mè tǎhkì yõtĕ sò tĕ. Kéne yõtĕ me tòle n pi tyah kènkāh soko. Nmo ye me Liyel tyí yáhlepu yahle n tĕ kwey mè soko yò.

³ Api to pól sò me pépi tyí kòle, me á dyo yíi tyi óle n pi. Tir nê-à sò no á wil gbĕnsê tyí ànê áyáh nê sò we ne kǎh me ple, képah ye à n ne n pi. Ayáh sò pi sĕ, képah ye Liyel pèkè kɪ sò á no n pi no téló tyí kòle.

⁴ Nte Liyel ñgbèkì tno. Á tyí kah no ñ tyí,

⁵ képah ye, áyáh lésõ me lékyî tyí kòle á tyítúkúnĩ pínó soko gbí nêne, à minne á kō wĕ tyí ànê Kristale. — Yòbènorɪ ye Liyel pi yé tyí à yé pwah mo. —

⁶ Á wró kwrónmɔno gbò yõ Kristale, Liyel ye á wilki kũ soko ñmòle wĕ tyí, té á sah yínyõ tǒrí soko ñne wĕ tyí.

⁷ Pèporɪ nê-á Liyel pi ápi tyí á wró kwrónmɔno gbò yõ Yesu Kristale, à kè pi ñ yòbènorɪ ñgbĕ wĕkɪ yĩnne gbímegbí no pól tyí.

⁸ Yé náh we di, yáh sĕ Liyel yõ, à me yòbènorɪ pi yé tyí à yé pwah mo. Pwáhnmɔno mè náh wil yépi tyí dé, Liyel yínkõno ye kéle

⁹ Yépi tǎhkì pínweno náh kéle dé. Kǎh pi sĕ, ñnî yó n̄tĕ náh fĕ ñ gblõy gbilki n pi.

10 Yé náh we di, Liyel mónó ye ále. A ye á mɔ á wró kwrónmɔnɔ gbò yõ Yesu Kristale tyípeplo pɩ yĩnne Liyel-á nónó yah sah ñgbò òkùle ne á pɔ séle n pɩ.

No pól pɩ núkúle Yesu Krista yõ sɛnó gbò yõ

11 Yépi nónó-á lésõ Nsyifunɔ n ye kò-ñkɛ névyele, té me pé gblɔyne n ye kènkòbele ké nítbó yĩnne nónó-á me pé wil sɔkɔ, yáh lésõ me òkù nêne légbíne, yé yé dyɔ sah ne n kwne képahle.

12 Légbíne yé lésõ me fíí Kristale. Yé lésõ me népânne, yé náh me kwrónmɔnɔle Liyel no sɔkɔ. Liyel-á ñ vyähle n no kɔ ne páh yí nónóne pé kɔ pé Yégbékè kwrónmɔnɔ gbò yõ péle, yé vyäh lésõ de sé tyí sɔkɔ. Yé lésõ me kèkòyó sɔkɔ gbò sàh-nsah kéne yé tyí. Liyel náh lésõ me yé tyí.

13 Nte núkúnúkú, yé wró kwrónmɔnɔ gbò yõ Yesu Kristale, yépi nónó-á sò me fíí, yé nɔ de Liyelle Krista tó kwénó gbò yõ.

14 Nmɔ ye ápi yèvinune. Nmɔ ye Nsyifunɔ ànê nónó náh pɩ Nsyifunɔle pé kwrɔ mɔ pɩ yìkì núkú névyele. Dyóyókì nê-á sò me kékì tyí kòle, me Nsyifunɔ ànê nónó náh pɩ Nsyifunɔle pé wró gbekì sah, à ye pɔ kéne kékì sɔ to ñ kúnó gbò yõ.

15 A ye Moyisi tyi kònsàhnó ànê sé wǎl kɔ dúkúnó pól yĩn mɔ. Nmɔ gbò yõ, à Nsyifunɔ

àñê nónó náh pî Nsyifunɔle, pé kwrɔ mɔ pî yĩkĩ núkú névyele, yèvɛni kɔ̀ kè wɛ pé wró.

16 A Nsyifunɔ àñê nónó náh pî Nsyifunɔle pé pól kwrɔ mɔ pî wil gběnsê núkúle ñ kúnó gbò yõ dahni yõ, té pé wró kwrɔ mɔ pî núkúle Liyelle. A dyóyókì to tyí tyí yíkì ñ syínó gbò yõ dahni yõ.

17 A pɔ yèvɛni wɛɔ yo yé tyí yépi nónó-á sò me fí, àñê nónó-á sò me yúkey.

18 Yé náh wɛ di, Krista gbò yõ ye Nsyifunɔ àñê nónó náh pî Nsyifunɔle, á pól kɪ tẽ wɛ yĩni tẽ Sú Liyel tnô ñ Mirki núkúni mè gbò yõ sɔkɔ.

19 Kãh pî sɛ, yépi nónó náh pî Nsyifunɔle, népân náh tɔ̀ yéle, wô yah tân náh yéle. Yé pî kwil núkú tânne àñê Liyel yõ sɛpúle. Té pî Liyel nɔle.

20 Yé me á kɪ ne wòkò yó sɔ̀ pè mɔ nê sètyah-á pî Yesu tẽntò névyé àñê Liyel tẽntò syínyopule, té Yesu me pî ké dáhgúle ñ wahlɛ.

21 Nmɔ Yesu gbò yõ sɔkɔ ye wòkò kɪ yĩn gbáhngbáh, té kɪ kyãh kɪ pî Liyel ní-ńsah gbôle, nê-á me Tẽ ñgbě tyí yõ.

22 Yé wró-á kwrɔ mɔ ñmɔle, yépi to ye pî gbò mè fí yóle, kɪ wɛ kwrɔ mɔ no téló sɔkɔ kɪ pî tẽ-ńsah yóle, nyãh sɔkɔ-á Liyel kɪ me tẽnóle Mirki sɔkɔ.

3

Pole-á kɪ tò nê pî n pî névyé yĩnne nónó náh pî Nsyifunɔle

1 Képah ye, ímɔ Pole nê-á me wòkònpèkè sòkò Yesu Krista tò yǐnne, ànê yépi yǐnne, yépi nónó náh pɪ Nsyifunɔle...

2 Liyel-á ò pèpòrɪ pínó sòkò tò nê dahbɪ ní gbò yépi tyí pɛkɪ yǐnne, mé sě ké yò ne yáh képah tẽ wò noh ó.

3 Liyel ye syõ wěkínó yó tyí à ò sètìn sò tirlɛ ní wěkɪ, sǎ-á mé yo sòkò kéle yé tyí kwéy sébéy mè yõtah sòkò yò.

4 Yáh kɪ kéle n kar, yé kɪ pĩ ne sètìn sò tir nê-á me Krista tyí sòkò, ké sèndyàh náh íne.

5 Liyel náh sò kéné sètìn sò tirlɛ ògbò tǎn wěkɪ, sǎ-á à kéle Yesu tẽntò névye ànê Liyel tẽntò syínyopu négló wěkɪ núkúnúkú ò Mirki gbò yõ.

6 Sètìn sò tir mè we yò, ne Nìvìnì tir gbò yõ, nónó náh pɪ Nsyifunɔle, pé pól-á kwɔ mɔ Nsyifunɔ sòkò kɪ gběkɪ núkú yõ n pi péle, té kɪ n pɪ n pi gběnsé núkúle péle. Té Liyel-á ò vyǎh kǒ tir nê tyí sòkò Yesu Krista gbò yõ, pé tɔ vyǎh-á kɪ n we n pi ké tyí sòkò.

7 Liyel-á ò tɛnpnènó gbò yõ yòbènrɪ nê pɪ ímɔ tyí, képah gbò yõ sòkò ye íne Nìvìnì tir yónó tò sòkò.

8 Nmɔ nê-á Yesu yõ sěpú pól nétéyne, ímɔ ye we yòbènrɪ mène kɪ Yesu pèpòrɪ tyíle n yo névye tyí nónó náh pɪ Nsyifunɔle. Kéné pèpòrɪ mène, yǐn náh me ké tyí.

9 Liyel-á kɪ sètìn sò tir mè pɪ n pi dùkù nêne,

mé yĩne mè kéle névyé wěki n yíi palle. Nmo nê-á yíyìn pól mótòle, à ye képah wõbɩ sah ñgbò òkùle tyé-ńkēne,

¹⁰ sōnko à toko núkúnúkú tyí, yípî nê-á n wil Liyel tyí, yõtãm pól ànê kèkõyó tǒrí nónó-á me tòle n pi yínyõ soko, pé pól tẽ we kè pĩ Yesu yõ sěpú tĩkì gbõ yõ soko.

¹¹ Sépi pól pi à yĩne Liyel-á sò nê yah toko sah tyé-ńkē, té pò kè pi á Tẽ ñgbẽ Yesu Krista gbõ yõ.

¹² Ayáh á wró kwro mo Kristale té sē ñ yõ, képah gbõ yõ, wěkì me yíkínmonole á tyí kɩ fẽ no de Liyel tnô ñisãh soko.

¹³ Káh pi sē, ñmo-á me yèvyãhrɩ nēne n pi yé yĩnne, yé káh ye képah yé wil ku. Képah ye kɩ yõ yõnóle yé kō.

Tyínɔnɔ nê-á me Krista soko

¹⁴ Képah ye, mé kɩ gbètukunɔ di Sú Liyel yah soko,

¹⁵ ñmo nê gbõ yõ-á kètlo pól me sétáh yõ ànê yínyõ.

¹⁶ N tǒrí me gblò. Képah ye, mé kéle n yah kō ñ tyí ne à tãhkìle yé kō ñ Mirki gbõ yõ, sōnko tãhkì ne n me yíi yé soko.

¹⁷ Krista ne n me tēnóle yé nno soko ñ yõ sēnó gbõ yõ, tyínɔnɔ mó ne me yãhnì mo yíi yé soko.

¹⁸ Képah soko, tyínɔnɔ nê-á me Krista soko, yépi ànê ñ yõ sěpú téló pól kɩ ké yõtukuri, ànê ké yòsèkì, ànê ké kyãhlo, ànê ké súkúlínó òkù pĩ.

19 Yé kɪ tyínɔnɔ mè dùkù pĩ, képah nê-á kal pnèné duke pólle. Képah sɔkɔ, Liyel kɪ me n̄ t̄ó yé sɔkɔ.

20 Áyáh yĩ nónóne n yah n k̄ò ànê áyáh me nónó tyíle n s̄ò, Liyel ye kɪ f̄ẽ séle ále n k̄ò gb̄ímegb̄í, f̄óó kɪ kah mɔ n̄t̄ẽne, n̄ t̄ẽnpnèné gb̄ò ȳò nê-á me t̄òle n pɪ ápi sɔkɔ.

21 Yesu Krista gb̄ò ȳò, gb̄ílkínó ne n sah Liyel ȳò à wil Yesu ȳò s̄ẽpú t̄ĩnk̄i tyí, knɔ knɔ pól sɔkɔ tye tyéní k̄ẽne. Amiina.

4

Yesu ȳò s̄ẽpú yégbékè pínóle núkúle

1 N̄mɔ nê-á me wòkònpèkè sɔkɔ T̄ẽ n̄gb̄ẽ t̄ò ȳĩnne, mé yéle n ni yépi nónó-á Liyel ye, ne yé yé minne n pɪ à ȳĩne n̄ yénó mènne.

2 Yé pɪ gbl̄óy t̄íkínmɔpule, ànê n̄épír névyele, ànê s̄ómno pípúle. Yé w̄ẽne n n t̄ẽ tyínɔnɔ sɔkɔ.

3 Yáh me yèvin̄i nê sɔkɔ w̄ẽ tyí, képah gb̄ò ȳò, yé gbah n t̄ẽ yé wró kwrónmɔnɔ t̄ẽ n sah Liyel Mirki-á n̄ẽne yé k̄ò.

4 Yé pól pɪ wil gb̄ẽnsê núkú Krista gb̄ò ȳò, ànê Liyel Mirki núkú ye me. Liyel yé ye t̄òle kwâh núkú ȳĩnne ne yé yé gb̄ò sah ké ȳò.

5 T̄ẽ n̄gb̄ẽ núkú ye me, ànê Liyel ȳò s̄ẽnó núkúle, ànê ni sɔkɔ wèlnw̄ik̄ínó núkúle.

6 Liyel núkú ye me. No pól Sú ye ñne. N t̄órí me no pól ȳò. A me t̄òle n pɪ no pól sɔkɔ. A me t̄ẽnóle no pól sɔkɔ.

7 Nte á nénúkù núkú pól ye Liyel yòbènrɩ we à yĩne Krista-á me ké tyí ne pé kéle á kǒ sǒ.

8 Kè me wǎrkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne:

«Wǎh doko yuku yĩnyǒ sě,
à soko wòkònpèkè soko névyele.
A tēpnèné yĩ névye kǒ.»

9 Nte kwáh nê me pè n ye yĩnyǒ dókónyukunole wé? Képah ye n wěki ne wǎh sǒ tiki yuku sétáh sǒwǎh tɔ soko.

10 Nê-á tiki pɔ, ñmɔ ó ye tǒ doko yuku yĩnyǒ léyy tē-nsah soko, kɩ kèkǒyó pól yuku.

11 Nmɔ Krista ye kǒ névyele tēpnèné duke dukele. A tókù pɩ ñ tēntǒ névyele, té tókù pɩ Liyel tēntǒ syínyopule, té tókù pɩ Nìvìnì tir yónkǒpule, té tókù pɩ kwópule.

12 Sě ye à vi mɔ Liyel nole pè kǒ pè kɩ ñ tǒ pɩ dal mɔ, wǎn kǒ kè kɩ n mɔ Krista yǒ sěpú yǒ.

13 Kǎh pɩ sě, Liyel yǒ sěné kɩ á pól wró kwɔ mɔ pɩ núkule, té á kɩ Liyel Pídí pĩ té kɩ yuku yahle Liyel wěkì kóló soko fók kɩ pɔ pɩ Krista tyí kǒle.

14 Képah soko, á náh tǒ n pɩ n tē n pi wěnpìle nónó-á kwónó kètúkúnì pípú ànê pé névye vǐntēnɔ kɩ ále n tɔkɔ n fi n kǒ yáhkí tyí kǒle, kɩ á mɔ pílkinó wěkì yǒ.

15 Nte áyáh kɩ gbile n yo tyínɔnɔ soko, á kɩ yah yúkúnó we tyi pól soko kɩ n nɔ n de Kristale ñmɔ nê-á yǒle.

16 Nmɔ gbõ yõ ye wil gbẽnsê tãntãn pólle núkúle. Gbèl tél-ńtãn gbõ yõ ye wil gbẽnsê tãntãn pól wẽ tẽ yĩn sah. Kãh pɩ sɛ, wil tãntãn pól-à tòle n pɩ kãh yĩne sɔ, wãn kɩ n mɔ wil gbẽnsê yõ, kè kɩ n yuku yahle tyínɔnɔ sɔkɔ.

Min pɩ òkù késãnnɛ Krista yõ sɛnó sɔkɔ

17 Nê-á mé n gbah n yo yé tyí Tẽ ñgbẽ wẽkì sɔkɔ, kè we yò: Yé káh tɔ yé minne n pɩ Liyel pí-ńkẽ névyɛ tyí kɔle, pépi nónó-á pé lékám pé yahle n tẽ n mɔ yõre kẽ tyi sɔkɔ.

18 Pé lékám me fókóntũnɔle. Liyel-á min nêne n kɔ, kè náh me pé tyí. Képah ye pè pɩ yah wé-ńkẽpú ànê kùkùtãhkì névyɛle.

19 Pè pɩ sen pí-ńkẽpúle, pè náh n fyãh. Té pè pɩ prònpɩbule à tyítúkúnĩ duke pólle n pɩ yĩn kẽne.

20 Nte yépi tẽ wɔle, sɛntẽ náh yé pĩ Kristale dé.

21 Mé sɛ ké yõ ne ñ tyí òkù pól-á yo yé tyí. Té gbɩ nê-á me ñ tyí sɔkɔ, yé kwónó we ké tɔ yõ.

22 Yáh sò me òkù nêne ñgbòle, yé yĩne yè képah milki. Yé yé náh vi yé pɩ òkù kedyáh kɔ, képah nê-á sɔnɔ túkúnĩne n mɔ yé sɔkɔ, nónó-á yé tyíle n ykɩ.

23 Liyel Mirki-á lékám nêne yé kɔ, yé ye kè yé vi mɔ.

24 Yé vi mɔ ne n pɩ pɩ òkù késãnnɛ à yĩne Liyel-á me ké tyí sɔ, yè mó ne n me tómm ànê yályál liyel yah gbɩ wẽkì kóló gbõ yõ.

²⁵ Képah yĩnne, yé m̀ǹǹ yónó yal n m̀, yé mó gbũle n yo wẽ tyí. Yé náh we di, wil gbẽnsé núkú tǎntǎn ye á pólle.

²⁶ Yé f̀k̀k̀-à vyǎh yé káh tyípékè pı. Gbíyí náh yĩne kè p̀ de yé mó ne n me f̀k̀k̀vyǎhni soko sẽ.

²⁷ Yé káh yé m̀ n tẽ tẽ wẽk̀i yó ńtẽ yıki m̀ sétǎn yòtẽ k̀.

²⁸ Névi nê-à s̀ me yĩbele n yĩ, tẽ kè yal m̀, à mó ñ gbl̃y k̀ t̀le n pı ñ gbǎnne yĩnvı k̃ene, à f̃ẽ kwáh we à névi yó to yohnı n m̀ nê-á me yām neyne.

²⁹ Wèntùkù yó ńtẽ náh yĩne kè ne n wil yé vyǎh soko. Yé wènpèplo óle n weki nónó-á ki f̃ẽ névye yohnı m̀, ànê nónó-á ki f̃ẽ pèp̀rı pı sé nóhpú tyí.

³⁰ Liyel Mirki me yé soko kèt̀ǹp̀k̀k̀ s̀ yé wil tyí, yé káh yèkẁrıle n m̀ ké soko. Yé náh we di, képah gb̀ ỳ soko ye yé s̃ẽ ỹĩ kè ỳ ne s̀ yó-á me n pi, Liyel-á ki yé pwah m̀ n pi pnépné.

³¹ Yé káh yr̀le n tẽ n sah yé f̀k̀k̀nı soko. Yé f̀k̀k̀vyǎhni, ànê m̀l, ànê wey s̀hs̀h, ànê gbyo yal n m̀, à tahlı népékè pínó duke pól tyí.

³² Yé pı néglólé, yé tyí mó ne n me nónóle wẽ tyí. Yé ne n ỳ n m̀ wẽne n k̀, s̀-á Liyel ỳ m̀ yé k̀ Krista gb̀ ỳ.

5

Kyòo soko kólóle

¹ Yáh pɪ Liyel wěnpìle nónó tyí-á nɔ n̄ tyí sě, képah ye yé ñmɔle n yah n pɪ.

² Yé ye yé tyí nɔ wě tyí, sǎ-á á pól tyí nɔ Krista tyí, té à me n̄ gblǒyne Liyel kǒ ápi yĩne à pɪ sárkále, nê-á me n̄ pǒ sírr té ké tyí me nɔ Liyel tyí.

³ Yé pɪ Liyel nolɛ, képah ye fòfíkì, ànê pròprò pínó duke pól, à tahlɪ yísesúkú tyí, sépi sɔko yó ñtě pínó tyí náh yĩne kè ne n nohnɪ yé wró sɔko.

⁴ Sen pí-ńkě welo, ànê wèntùkùnì, ànê nówân welo to náh yĩne sè ne n wil yé vyěy sɔko. Nte pèpɔrɪ pínó wey ye yé yĩne yè Liyelle n kǒ.

⁵ Yé yĩne yè kè pǐ yíi ne prònpɪbɪ, ànê nónó-á me sílkínóle Liyel yah, ànê yísesúkú névyele, pé sɔko yó ñtě náh n de n pi Krista tǒrí ànê Liyel tǒrí sɔko. Yísesúkú pínóle, sãh fálnó dùkù yó ye kéle.

⁶ Yé káh ye ñn̄i yó ñtě kǒ à pɔ yé pilki n̄ sǒnɔ prě̀n̄ne. Sépi dùkù pínó ye ńkěne n pɔ Liyel kǒ ǎ fǒhnó sah n̄ tyí yáhlepu yǒ.

⁷ Képah ye, yé káh ne pɪ n soh péle pólle.

⁸ Yé lésǒ me fěntú sɔko ñgbòle. Nte núkúnúkú yé me kyòo sɔko yé wró kwrónmɔnɔ gbǒ yǒ Tě ñgběne. Kyòo sɔko névyé-á n pɪ sǒ, yé to ne n pɪ sě.

⁹ Yé náh we di, kyòo sɔko kóló ye n pɔ n pɔ pèpɔrɪ pínóle, ànê gbɪ wěkì kólóle, ànê gbɪ yónóle.

¹⁰ Nê tyí-á nɔ Tě ñgbě tyí, yé gbah tě kéle n pne.

11 Yé káh fěntũ sɔkɔ tyile n pɩ. Yõre náh me sé tyí. Nte yé sé gbĩne n wɔ.

12 Tyi nónó-á kéné névye me n wõbɩ n pɩ, sé tyí yáhnó ntě me sennε.

13 Nte tyi nónó gbĩ-à wɔ, sépi n ne n me kyòo.

14 Yé náh we di, tyi nónó gbĩ-à wɔ, sé dùkù n ne n pne. Képah ye, kè me yónóle ne:

«Áwɔ nê-á me n dɔ, dɔ n yuku.

Yuku n wil lékyî wró,

Krista kɩ kyòo mɔ á tyí.»

15 Yé yé pɩ dùkùle n kyomɩ palle. Yé káh ne n pɩ yĩ pĩ-ńkě névye tyí kɔle, yé ne n pɩ yĩ pĩpú tyí kɔle,

16 nónó-á tir nê pínó yòbènrɩ-à fyò we pé tyí, pě kè pɩ. Yé náh we di, gbĩ nê sɔkɔ-á ále, kè náh me palle.

17 Képah ye, yé káh pɩ lékám kě névyele, nte Tě ñgbě dyɔ yĩ tẽ-á nêne, yé gbah n tẽ képahle n pne.

18 Yé káh tɔ wɔ kè yé tẽ, képah névi tyíle n yɩkɩ. Yé ye Liyel Mirki yé tɔkɔ.

19 Yé sóriéle n mɔ wě sɔkɔ yìgbìnì sɔkɔ yè Tě ñgbě n gbilki, yè mó yìle n gbɩ ñ tyí ñ Mirki-á nónó dahbɩ yé sɔkɔ. Yé yìle n gbɩ yè Tě ñgběne n gbilki yé nno pólle.

20 Gbímegbí ànê tyi tyi pól sɔkɔ, yé ne n wekɩ Sú Liyel tyí á Tě ñgbě Yesu Krista yĩn yõ.

Pebi ànê pé syó-á yĩne pè tẽ sɔ wě tyí

21 Yépi nónó-á pɩ Krista yah tíkí pípúle, yé ne n sah wě tyí yõ sɔkɔ.

22 Syó, yé ne n sah yé pebi tyí yõ, sã-á yé n sah Tě ñgbě tyí yõ.

23 Yé náh we di, dí ye sê yõtěne sã-á Kristale ñ yõ sěpú tĩkĩ yõtěne, pépi nónó-á ñ wil gběnsêle té à me pi pé pwáhnmo-òle.

24 Syó yĩne pè ne n sah pé pebi tyí yõ tyi tyi pól soko, sã-á Krista yõ sěpú tĩkĩ n sah ñ tyí yõ.

25 Pebi, yé ye yé syó tyí no yé tyí, Krista yõ sěpú tĩkĩ tyí-á no sã ñ tyí, fókó à ñ min kó pé yĩne.

26 Sě ye sò à me ké tyí ne pé pé yõ sěpú tĩkĩ pi yályál Liyel yah, ni soko welnwĩkĩnó soko ànê Liyel wey gbò yõ.

27 A sò me ké tyí ne pé pò pé yah soko yályál syii kěne, ànê tĩkĩlĩ-ńsah kěne, ànê yíkĩ-ńsah kěne, ànê wényo-ńsah kěne pé tyí.

28 Sě ye pebi to yĩne pé syó tyí no pé tyí pé gblõy wil gběnsê tyí-á no sã pé tyí. Névi nê kyi tyí-à no ñ tyí, ñ gblõy tyí ye no ñ tyí.

29 Yé náh we di, ñnî yó n̄tě wil gběnsê kó náh ñne n tẽ dò, tẽ n pyě kéle n pu nkě; ñ té kè tõ n sah n tẽ sã-á Krista tõ sah tẽ ñ yõ sěpú tĩkĩle,

30 kėpah nê-á ápile.

31 Kėpah ye, dí kĩ yal ñ sú ànê ñ yú tnô, té kĩ kwro mo ñ kyule, pé nímí kĩ pi wil gběnsê nukúle.*

32 Sètĩn sò tir ñgbě ye kéle. Té n̄mo kéle n yo ne kãh me ké yah mo Krista ànê ñ yõ sěpú tĩkĩ tyí.

---

* 5:31 5.31 Yah n te Yenesi 2.24.

³³ Nte kè me ké yah mo yépi to tyí. Yé nénúkù núkú pól syó tyí yĩne kè no yé tyí yé gblöy sɔ, syó nénúkù núkú pól mó yòyénne n sah pé pebu yõ.

6

Wěnpì ànê pé dúbípú wě tẽ òkùlè

¹ Wěnpì, yé ne n sah yé dúbípú tyí yõ Tẽ ògbě wěkì kóló soko. Képah ye ple.

² Yòyénne n sah á sú ànê á yú yõ. Képah ye tir kònsàhnó gbenne, vyãh kónóle tàhlínóle ké tyí ne:

³ Wáh képah pi, wáh ki me nìvìnì soko té ki min sěkì we sétáh yõ soko.*

⁴ Dúbípú, yépi to káh yèkworile n mo yé wěnpì soko. A yĩne Tẽ ògbě wěkile, yé péle n pu, yè mó kwónó pèpeyne péle n kò, yè mó péle n vi n mo palle.

Yõbi ànê pé nátãm wě tẽ òkùlè

⁵ Yõbi, yé nátãm nónó-á sétáh mè yõ soko, yé ne n sah pé tyí yõ tíkì ànê wilsyahrule ké soko. Yé kéle n pi yáryár dáhbí-ńkēne ké soko Krista tyí sɔ yé n pi kéle.

⁶ Kè káh pi á ki ne pãh yéle n kyomì képah yĩn sɔ yé n pi kéle, á ki ne névi dyo yí tẽ sɔ yé n yah kò pí-ńsahle dé. Yé kéle n pi Krista yõbi sɔ yéle, yè Liyel dyo yí tēne n pi yé nno pólle.

* **6:3 6.3** Yah n te Yáhnó 20.12.

⁷ Yé tòlɛ n pɪ pé tyí yé nno póllɛ, á kɪ nɛ Tě ñgbě tyí sɔ́ yé n pɪ kéle, kè káh nɛ n mɛ névi tyí sɔ́ yé n pɪ kéle.

⁸ Yé yé dyo sah nɛ n kwne nɛ yé nénúkù núkú póllɛ, nê-à kɪ sɔ́ mɛ yǒlɛ ò, nê náh mɛ yǒlɛ ò, tě-á kɪ ñ tò pínó lédyáhní wɛ n pɪ Tě ñgbě tyí.

⁹ Yépi nónó-á yǒbɪ nátãmne, yépi to sɛntɛne n pɪ pé tyí. Yé káh díríle n kǒ pé yǒ soko. Yé pĩ nɛ yépi ò, pépi ò, yé pól tyí yǒtě yó-á mɛ yínyǒ soko, nê-á à náh ñnî yó ñtɛne n toko n pɪ fónfó ñ ní-òlɛ.

Liyel yǒ sɛ-ò méfwóyile

¹⁰ Ké tyé-ńsah, yé ye yé tãhkì nɛ n wil Tě ñgbě tɛnpnɛnó ñgbě tyí.

¹¹ Yé Liyel méfwó yî toko, sǒnko yè tɛ wɛ sétó yínvĩ tyi yah kǒ.

¹² Yé náh wɛ di, ápi mékì náh mɛ ké yah mo névyɛ tyí dé. Nte káh mɛ ké yah mo nónó tyí pépi ye pɪ, yǒtãmne, ànê tãhkìnóle, ànê névyɛ fnèpu nónó-á mɛ tòlɛ n pɪ kèkǒyó fɛntú mɛ soko, ànê pèkè pɪ pɪ mréy nónó-á mɛ tòlɛ n pɪ yínyǒ.

¹³ Képah ye, yé Liyel méfwóyî toko, sǒnko yòhnpèkè sǒ-à pɔ, yè tɛ n wɛ sépe fwo. Képah-à pɪ yé kɪ yĩn gbáhkì núkú yǒ.

¹⁴ Yé nɛ n mɛ yé gblǒy vi n sah. Yé ye gbɪ yónó pɪ syĩ kǒlɛ yé tyí, gbɪ wɛkì kóló mó pɪ vyɔrɪ fwòmɔnɛne yé tyí.

¹⁵ Nìvìnì tir nê-á yèvinɛne n kǒ, ké yónó dékè nɛ mɛ yé soko yé gbyêh soko lékyêh tyí kǒlɛ.

16 Yé Liyel yǒ sě́nó tě́ n yǐn mèmèkì swàhkì sǒ yé gbǎn sɔkɔ gbímegbí, yè fě́ pèkè pí-ò pnépêl pól swah kéle.

17 Yé pwáhnmonɔ fě́ n syi á kɩ ne vyɔɩ gbétú sǒ yé kwĩnki, yè mó Liyel wey fě́ n syi kèkírki sǒ Liyel Mirki-á nê kǒ.

18 Yé ye yé Liyel nínó ànê yé Liyel fàlnó duke pól ne n pɩ Liyel Mirki yah tě́nó sɔkɔ gbímegbí. Yé gbah tě́ ne n yuku yahle kèpah sɔkɔ. Yé Liyelle n ni Yesu yǒ sě́pú tĩnkì pól tyí.

19 Yé nírile n pɩ nímo to tyí, sǒnko Liyel welo pèplo dahbi ní vyǎh sɔkɔ máh n wekɩ gbí nêne, mè n tě́ n we nìsǎh we mè tyípille n yo n wah nónó-á me Nìvìnì tir sɔkɔ.

20 Kéne Nìvìnì tir yah yuku yǐn ye kárnne mónóle ní gbǎn tyí wòkònpèkè sɔkɔ yò. Yé nírile n pɩ ní tyí ní kǒ mè tě́ n we kéle n yo nìsǎhle kǎh yǐne sǒ.

Wey téyɛ

21 Mé me ké tyí ne yépi to pĩ ní tyí-á me dùkù nêne, ànê tir nê-á mé me n pɩ. Á yúnpi Tisyiki nê-á ní nénónine, té me tòle n pɩ palle Tě́ ngbě́ tyí, ñmo kɩ pɔ ní tyí kèdùkù pól yo yé tyí.

22 Nmo ye we te n tekɩ n mo ñne yé tyí ne á kyɩ á tyí kèdùkù yo yé syah à mó yé ni sũ.

23 Mé kéle n yah n kǒ á Sú Liyel ànê Tě́ ngbě́ Yesu Krista tyí ne pè yèvinɩ, ànê tyínɔɔ, ànê Liyel yǒ sě́nóle á yúnpyé pól kǒ.

24 A Tě ñgbě Yesu Krista tyí-á me nónóle nónó
pól tyí tyétyéní kěne, mé kéle n yah n kɔ̃ Liyel
tyí ne à yòbènɔri pi pé tyí.

Toussian, Southern
The New Testament in the Southern Toussian
language of Burkina Faso: toussian du sud: wĩn
nìvìnì tirlɛ New Testament
Nouveau Testament en toussian

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc. in cooperation with
ANTBA

Language: Southern Toussian (Toussian, Southern)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source
files dated 9 Jul 2025

aaf2875e-90b5-5c14-b910-61579d3da2c7